

Oslo-modellen

Oversikt over innføring av modellen

Nr	Krav i Oslo-modellen	Eigedomsavdelings	Bybanen utbygging	Infrastruktur og veg	Innkjøpsseksjonen	Skys
1	Krav om bruk av fast ansatte Mange av dagens leverandører har få ansatte og leier i hovedsak inn ansatte fra bemanningsbyråer eller bruker flere ledd underleverandører. Vi ønsker å snu denne trenden. Oslo har derfor tatt inn en bestemmelse som sier at det i all hovedsak skal benyttes fast ansatte (i minst 80 % stilling) ved utførelse av oppdrag for Oslo kommune.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet vil bli inkludert i våre kontraktsføresegner hausten 2021	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Vil bli innført i nye kontraktar
2	Krav om tarifflønn mellom oppdrag Selv om Oslo kommune ønsker at ansatte skal være fast ansatt når de utfører oppdrag for Oslo kommune, ser vi at det i enkelte tilfeller vil være behov for å benytte bemanningsforetak. En av utfordringene ved bruk av bemanningsforetak er at de ansatte ikke får lønn mellom oppdragene. Dette er veldig uforutsigbart lønsmessig for de ansatte og har flere andre uheldige konsekvenser. Vi har derfor innført krav om at leverandøren skal sørge for at personell fra bemanningsforetak som leverandøren benytter til å oppfylle kontrakten med oppdragsgiver, har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn e.l. mellom etterfølgende oppdrag - enten oppdragene er for oppdragsgiver eller andre - så lenge kontraktsperioden mellom leverandøren og oppdragsgiver varer.	Kravet er ikke innført. Både entreprisekontraktar og rammeavtaler har i mange tilfelle ein varighet på fleire år. Rammeavtalene Bybanen Utbygging inngår kan ha ei varighet på opp til 8 år. Dette skuldast at Bybanen Utbygging er omfatta av forsyningsforskrifta og ikkje anskaffingsforskrifta. Innføringa av kravet vil gjere at VLFK sine leverandører vil vere ansvarleg for å følgje opp at personell frå bemanningsbyrå mottok tarifflønn i perioda kor leverandørane ikkje nyttar personane. I større entreprisar har VLFK sine leverandører ei rekke underleverandører under seg. Det er i hovudsak desse som leier inn personar frå bemanningsbyrå, ikkje total eller generalentreprenør. Det er difor krevjande nok for VLFK sin leverandør å kontrollere arbeidskontraktane i perioden kor den tilsette frå bemanningsbyrået arbeidar på byggeplassen. I perioden etter gjennomført oppdrag har ikkje leverandøren nokon naturlege kontrollmoglegheiter ovanfor bemanningsbyrået eller den tilsette som har vore nytta i verksemda til leverandøren. Innføringa av kravet vil krevje at VLFK sine leverandører nyttar ressursar til å gjennomføre kontrollar for å sjå til at ikkje arbeidskontraktane hjå personane i bemanningsbyrået ikkje vert endra etter at oppdraget hjå VLFK sin leverandør er ferdig. Denne forpliktinga vil som nemd tidligare kunne ha ei varighet på fleire år. Det er ikkje uvanleg at leverandørane sitt behov for innleie av personell i entreprisar ofte skjer i starten og ved ferdigstilling av kontraktsarbeidet. Dette betyr i praksis at VLFK sine leverandør må syte for oppfølging i lang tid. Kravet vil og kunne medføre langt høgare kostnader for både VLFK sin leverandørar og ikkje minst VLFK som kunde og byggherre. Punktet er også vurdert til å være umogleg å fylgje opp.			Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Ikkje innført. Kan ikkje sjå at denne er relevant for våre transportkontraktar.
3	Krav om faglærte håndverkere Oslo kommune mener at økt fagkompetanse fremmer seriøsitet i arbeidslivet og sikrer bedre kvalitet på arbeidet. Vi skal derfor øke andelen håndverkere med fagbrev på våre kontrakter. Det vil bli stilt krav om at minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene skal utføres av fagarbeidere eller personer med dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdige utenlandske fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle relevante fag. (Inntil 10 % av kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.)	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet vil bli inkludert i våre kontraktsføresegner hausten 2021. For å stetta bruken av dei mindre, lokale entreprenørane, kan INV avvike frå kravet knytt til fagarbeidarar innan fylkesvegområdet i spesielle tilfelle. "Det gjøres unntak hvor kravet ikke er hensiktsmessig for de oppgaver som skal gjennomføres. Unntak vil være nærmere beskrevet i det enkelte konkurransegrunnlag sammen med en omtale av bruk av annen fagkompetanse."	Vi har ikkje inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester	Bygg- og anleggsfaga inngår ikkje i våre kontraktar. Dermed ikkje aktuell.
4	Læringer Her vil vi nå kreve minimum 10 % læringer på kontraktene på områder med behov for læringer. Innlagspunktet for læringekravet vil være på 1,1 mill, dvs. statlig terskelverdi (for kommuner er innslagspunktet 1,75 mill) og 3 måneders kontraktsvarighet.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Auke frå 7% til 10% vil bli inkludert i våre kontraktsføresegner hausten 2021. INV endrar dette frå ei kompensasjonordning til eit absolutt krav.	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester	Legg til grunn 2% i busskontraktar. Det er i dialogmøter med marknaden signalisert at krav utover dette vil være svært utfordrande å oppfylle.
5	Begrensning i antall ledd underleverandører Vi har per i dag et krav om maks to ledd underleverandører i vertikal kjede. Vi ønsker å ha full oversikt over hvilke leverandører som opererer på kommunens kontrakter. Vi ønsker å stramme inn bruken av underleverandører ytterligere, og vil derfor stille krav til at det kun skal benyttes ett ledd underleverandører i vertikal kjede.	Anskaffelsesforskriften sett i dag krav om at oppdragsgjever ved bygg og anleggskontraktar og reinhaldskontraktar skal krevje at leverandøren maksimalt har to ledd underleverandører i kjede under seg. Føresegnene blei innført i 2017 i samband med av ny anskaffingsforskrift. Føresegnene gjev moglegheit for å godta fleire ledd om naudsynt for å skape tilstrekkeleg konkurranse. Føresegna er samstundes særnorsk og var ikkje ein del av EU-direktivet som låg til grunn for store delar av den nye anskaffelsesforskriften. Fleire advokatar har teke til orde for at det er usikkert om føresegnene er i samsvar med Noregs forpliktingar etter EØS-avtalen, særleg gjeld dette krava til fri flyt av tenester og etableringsfriheiten. EU-domstolen har i minst to saker konkludert med brot på EU-retten som følgje av at oppdragsgjever har stilt for strenge krav til korleis leverandøren kan organisere si verksemd. Sakene gjev ikkje nokon løysning på spørsmålet om føresegnene i den norske anskaffelsesforskriften er i strid med EU sitt anskaffingsdirektiv. Oslo-modellen stiller krav om at leverandøren maksimalt kan ha eitt ledd underleverandører i kjede under seg, og gjev berre moglegheit for å fråvike kravet dersom det føreligg spesielle hendingar som gjer at det er naudsynt med fleire ledd for å ferdigstille kontraktsarbeidet. Føresegnene i Oslo-modellen er langt strengare enn krava i den norske anskaffelsesforskriften. Om det er usemje om føresegnene i anskaffelsesforskriften er i strid med EU sitt anskaffingsdirektiv er det større grunn til å tru at Oslo-modellen sine føresegner knytt til antal ledd underleverandører er i strid med EU sitt anskaffingsdirektiv. For korkje Eigedomsavdelinga, Bybanen Utbygging eller Infrastruktur og veg vil det vere mogleg å innføre kravet utan at einingane samstundes tilførsar ytterligare personell. Alle einingane inngår entreprisekontraktar med ein hovudleverandør som er ansvarlig for arbeida og som har fleire underleverandører i maksimalt to ledd under seg. Modellen er valt av alle tre einingar for å ha klare ansvarslinjer knytt til HMS og sikkerheit på byggeplassane. Einingar har kontraktar som stiller strenge krav til oppfølging og registrering av kven som er til stades på byggeplassen til ei kvar tid. Om det berre kan nyttast eit ledd underleverandører i kjede under hovudleverandøren, vil dette gjere at einingane må endre sine kontraktstrategiar til å utelukke nytte delte utførelsesentreprisar, framfor total-, general- eller hovudentreprisar som nyttast i dag. Endringa vil mellom anna gjere at einingane sjølv vil vere ansvarlig for å følgje opp alle dei leverandørane som i dag er underleverandører til general eller totalentreprenøren. Dette vil krevje ei betydeleg økning i personell hjå alle einingane.			Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Vi har krav om at bruk av underleverandører skal godkjennast av oppdragsgjever.
6	Internkontroll, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø Delar av bestemmelsen har vi hatt før, men vi har nå satt inn språkkrav i bestemmelsen. Nøkkelpersoner i prosjektet skal forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk. Manglende kommunikasjon og manglende evne til å forstå sikkerhetsinformasjon m.m. utgjør en sikkerhetsrisiko og kan hindre tilstrekkelig forståelse av oppdraget.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er innført med naudsynte tilpassingar. Bybanen utbygging sine prosjekt rettar seg ofte til ein utanlandsk marknad. Bybanen utbygging har kontraktar med både norske og utanlandske entreprenørar, og har både norsk og engelskspråkelege kontraktar. I entreprisekontraktane er det stilt krav om at entreprenørane skal vektlegge språkforståing ved planlegging av arbeidet. Entreprenøren er ansvarleg for omsetjing, språkopplæring, og bruk av tolk. Det er krav om at alle sikkerhetsinstruksar og rutinar skal finnast på eit språk dei tilsette forstår. For fleire av fagområda kor Bybanen Utbygging etterspør leverandørar, er det ein svært begrensa om ikkje fråverande marknad i Norge. Kontraktane må difor tilpassast ein internasjonal marknad, samstundes som kontraktane og må innehalde føresegner som sikrar ein trygg og sikker utføring av arbeidet. Bybanen Utbygging har kontraktar med entreprenørar frå mellom anna Østerrike, Tyskland og Portugal. I tillegg vil fleire av våre tilsette som følgjer opp dei utanlandske entreprenørane ikkje oppfylle dette kravet.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Vi har ikkje inkludert kravet i vår standardkontrakt på teneste. Innkjøpsseksjonen gjennomfører liten eller ingen grad konkurranse innan bygg- og anleggsfag.	Vi har språkkrav retta mot alle sjåførane i transportkontraktane våre
7	Krav om HMS-kort fra første dag og system for elektronisk mannskapsoppfølging/HMSREG Vi skal ha kontroll på hvem som arbeider på kommunens kontrakter. Vi vil derfor kreve at alle arbeidere registrerer seg inn i vårt nye elektroniske registreringssystem HMSREG/SELMA fra første dag på oppdraget. Ved å innføre et slikt system, kan vi på en langt bedre måte følge opp viktige seriøsitetskrav.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er innført med naudsynte tilpassingar.	Kravet vil bli inkludert i våre kontraktsføresegner hausten 2021	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Gjeld bygg- og anlegg. Ikkje relevant.
8	Rett til innsyn i alle leverandørens forhold som har betydning for oppfyllelse av kontrakten Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for oppdragsgivers kontroll. Medvirknings og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Er oppfylt
Følgende krav skal stilles i kommunens anskaffelseskontrakter uavhengig av bransje og kontraktens verdi:						
9	Lønns- og arbeidsvilkår Denne bestemmelsen er ikke ny, men vi har foretatt en utvidelse av anvendelsesområdet. Ansatte skal ha lønns- og arbeidsforhold i tråd med almenngjort eller landsdekkende tariffavtale. Der det ikke er almenngjort eller landsdekkende tariff, skal det ses hen til lokale tariffavtaler eller tariffavtaler for lignende områder - og fastsettes lønn- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse. Slik skal vi sikre at alle ansatte som arbeider for Oslo kommune får anstendig lønn og skikkelig arbeidsvilkår.	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på tenester.	Er oppfylt
10	Krav om betaling til bank For å sikre økt sporbarhet i transaksjoner og motvirke svart økonomi vil vi kreve at all lønn m.m. skal betales til den enkeltes konto i bank.	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet er inkludert i våre kontraktsføresegner	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på både vare og tenester.	Vil bli innført i nye kontraktar
11	Forbud mot kontant betaling For å motvirke svart økonomi og for å sikre sporbarhet i transaksjoner skal all betaling leverandører foretar for kjøp til Oslo kommune foretas med elektronisk betalingsmiddel. Leverandøren skal derfor f. eks ikke kunne kjøpe varer på Maxbo med kontanter.	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet er inkludert i våre kontraktsbestemmingar	Kravet vil bli inkludert i våre kontraktsføresegner hausten 2021	Vi har inkludert kravet i vår standardkontrakt på både vare og tenester.	Vil bli innført i nye kontraktar